

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci proti obvinenému **T. V. a spol.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, o sťažnostiach obvinených M. A. a M. Š. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. Tp 89/2011, z 5. marca 2012 na neverejnom zasadnutí konanom 22. marca 2012 v Bratislave, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa sťažnosti obvinených M. A. a M. Š. **z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica uznesením, sp. zn. Tp 89/2011, z 5. marca 2012 podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosti obvinených M. A. a M. Š. o prepustenie z väzby na slobodu.

Proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. Tp 89/2011, z 5. marca 2012 podali sťažnosti obvinení M. A. a M. Š..

Obvinený M. A. v písomne podanej sťažnosti uviedol, že rozhodnutie o trvaní kolúzneho väzby sa neopiera o žiadne konkrétne skutočnosti svedčiace o tom, že by M. A. akýmkoľvek spôsobom pôsobil na svedkov a ďalšie osoby. Poukázal na to, že obvinenie mu bolo vznesené dňa 15. novembra 2011 spolu so začatím trestného stíhania vo veci podľa § 199 ods. 1 s ČVS: PPZ-133/BOK-Z-2008, a teda všetky produkované dôkazy pred dátumom vznesenia obvinenia sú vo vzťahu k tomuto trestnému konaniu irelevantné.

Vytýkal v sťažnosti orgánom činným v trestnom konaní, že po dobu 90 dní nebol informovaný a pozývaný k procesným úkonom, a preto namietal ich zákonnosť.

Navrhol, aby odvolací súd uznesenie o vzatí do väzby zrušil a obvineného prepustil na slobodu.

Svoje podanie doplnil dňa 16. marca 2011 žiadosťou o výsluch obvineného v konaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

Obvinený M. Š. v písomne podanej sťažnosti uviedol, že dôvody tzv. kolúznej väzby vo vzťahu k jeho osobe boli vyvodené z výpovede Z. S., tak to aspoň vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia.

Vytýka súdu, že mu neumožnil nahliadnuť do spisu a oboznámiť sa s výpoveďou svedkyne Z. S.. Akceptoval tak návrh prokurátora a tým, že žiadosť obhajcu neakceptoval, uprednostnil druhú stranu v konaní, čo je v zásadnom rozpore so zásadou kontradiktórnosti a rovnosti zbraní. Obhajoba nemá možnosť oboznámiť sa so všetkými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie vo veci a tým dochádza k porušeniu základných práv obvineného podľa čl. 17 ods. 2, čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Rovnosť zbraní nie je zabezpečená, pokiaľ obvinenému alebo obhajcovi je odopretý prístup k tým častiam vyšetrovacieho spisu, ktoré sú podstatné pre to, aby bolo možné účinne napádať zákonnosť väzby obvineného.

Vyšetrovanie trestnej činnosti prebieha od januára 2009, súvisiaca trestná činnosť sa vyšetruje od r. 2006, obvinený sa počas celého tohto obdobia nepokúsil nikoho ovplyvňovať, skutky v bode 8/, 9/, 10/ uznesenia o vznesení obvinenia z 15. novembra 2011 sa ho netýkajú. Z. S. sa nachádza v režime chráneného svedka, nie je možné ju ovplyvňovať, prečo má byť obvinený vo väzbe, keď chráneného svedka chráni polícia. Z odôvodnenia rozhodnutia a z popisu výpovede svedkyne Z. S. nevyplýva nič, čo by potvrdzovalo kolúzne závery obvineného.

Navrhol, aby druhostupňový súd zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri rozhodovaní o sťažnosti postupoval v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po preštudovaní spisového materiálu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že sťažnosti obvinených nie sú dôvodné, a preto ich zamietol.

Z pripojeného spisového materiálu mal najvyšší súd preukázané, že obvinení M. A. a M. Š. boli spolu s ďalšími obvinenými vzatí do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. Tp 89/2011, z 18. novembra 2011 z dôvodu § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Sťažnosti obvinených Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím, sp. zn. 3 Tost 38/2011, z 30. novembra 2011 zamietol.

Z vyšetrovacieho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor západ, oddelenie vyšetrovania pod ČVS: PPZ-133/BOK-Z-2008 zo dňa 19. januára 2009 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona k § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona za konanie popísané v bodoch 1/, 2/, 3/, za obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti formou spolupáchateľstva v štádiu pokusu podľa § 20 Trestného zákona k § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona za konanie popísané v bodoch 4/, 5/, 6/, 7/ a za prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona a následne uznesením zo dňa 15. novembra 2011 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie všetkým 7 obvineným T. V., M. A., M. Š., M. Š., P. P., Ing. M. S. a K. S. za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák.

Obvineným T. V., M. A., M. Š., M. Š., P. P., Ing. M. S. za obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti z časti dokonany a z časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. podľa § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. c/ ods. 4 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ a § 141 písm. a/ Tr. zák. v bodoch 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/, 7/

a za zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 3, ods. 5, ods. 6, ods. 7 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ a § 141 písm. a/ Tr. zák. v bodoch 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/, 7/.

Obvinenému T. V. za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c/ a § 141 písm. a/ Tr. zák. v bodoch č. 8/,10/. Obvinenému M. A. za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. c/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/, § 140 písm. c/, § 141 písm. a/ Tr. zák. v bodoch 8/, 9/,10/. Obvinenému M. Š. za ten istý trestný čin v bodoch 9/, 10/ a obvinenému K. S. za ten istý trestný čin ako obvinenému M. A. a M. Š. v bode 9/.

Skutky pod bodom 8/, 9/, 10/, mali byť spáchané tak, že

8/ začiatkom roka 2006 v presne nezistenú hodinu, deň a mesiac T. V. telefonicky zavolať Z. S., nar. X. bytom B., B. - P. do S. na vrchu K. v B., kde v prítomnosti T. V. čakal M. A., ktorý po príchode Z. S. vykrikoval, že on patrí pod skupinu „P.“ a je pravá ruka „P.“, že oni budú zabezpečovať ľudí na výber peňazí z bánk a má s nimi spolupracovať a ak nepristúpi na spoluprácu s nimi tak si má uvedomiť, že je sama, že oni sú „skupina“ a že ak nepôjde s nimi tak nebude dýchať v B. a povedal, že ľudia, ktorí s nimi nespupracujú tak zle skončia sú zastrelení a zakopaní, pričom M. A. a T. V. svojím konaním a násilným prejavom vzbudil u Z. S. dôvodnú obavu o svoj život a život svojich blízkych, a preto na spoluprácu pristúpila,

9/ v nezistený deň a mesiac v čase okolo 22,00 hod., na jeseň v roku 2006, sa telefonicky nakontaktoval na Z. S., nar. X. byt. B., B. - P. K. S. so slovami, že „má problém“ a má prísť pred predajňu firmy „D.“ nachádzajúcu sa na ľavej strane cesty smerujúcej od V. na letisko v B., čo Z. S. so strachu urobila a išla pred predajňu „D.“, kde na ňu čakal K. S., M. A., M. Š. a po príchode jej K. S. povedal, že ona bola vypovedať na polícii a má problém a že si zobrala peniaze, ktoré jej nepatrili, na čo M. A. so zbraňou za opaskom, za prítomnosti M. Š. tiež so zbraňou za opaskom a K. S. kričal na Z. S., že ak klame tak bude mať z toho zle, že jej doláme ruky aj nohy, a že ak bude ohľadne tejto celej veci rozprávať na polícii tak jej zoberú deti, že Rusi majú fotky jej detí, ktoré zabijú a potom zabijú aj ju s čím sa rozišli, pričom u Z. S. svojím vystupovaním a konaním vzbudili dôvodnú obavu o život v prípade, že nebude robiť to čo oni chcú,

10/ druhý deň po udalosti pred predajňou „D.“ v B., v nezistený mesiac v roku 2006 v čase okolo 17,00 hod. M. A. telefonicky opätovne zavolať na stretnutie Z. S. na benzínovú pumpu pri „A.“ v B., odkiaľ ju odviezol na svojom motorovom vozidle Mercedes do reštaurácie vo vysielacom „K.“ na vrchu K. v B., kde na nich čakali M. Š. a T. V., a po príchode M. A. začal búchať do stola v reštaurácii a kričal, že Z. S. zakopú v lese, preto lebo všetko povedala na polícii načo ju T. V. chytil pod krk so slovami, že ju dá zabiť lebo stále klame a že Rusi sú nachystaní, majú fotky jej a aj detí a ak niečo na polícii cekne tak, že najprv skončia jej deti a potom ona pričom jej M. Š. hovoril, aby nerobila hlúposti a keď príde predvolanie na políciu má im to Z. S. povedať a že oni to zariadia a týmto konaním M. A., M. Š., T. V. u Z. S. vzbudili dôvodnú obavu o jej život a život jej rodiny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky nevyhovel žiadostiam obvinených o prepustenie z väzby na slobodu. Sudca Špecializovaného trestného súdu predvolal obvinených M. A. a M. Š. na výsluch. Obvinený M. A. bol 29. februára 2012 k veci vypočutý a obvinený M. Š. využil svoje právo a nevypovedal.

K sťažnosti obvineného M. A. najvyšší súd uvádza, že nie sú pravdivé tvrdenia obvineného, že rozhodnutie o trvaní kolúznej väzby sa neopiera o žiadne konkrétne skutočnosti svedčiace o tom, že by M. A. akýmkoľvek spôsobom pôsobil na svedkov a ďalšie osoby.

Zo spisového materiálu a dôkazov nachádzajúcich sa v ňom vyplýva, že dôvodné podozrenie, že skutky v bodoch 8/-10/ obvinený spáchal. Z popisu skutkov vyplývajú konkrétne skutočnosti a obavy z ovplyvňovania svedkov, aby vypovedali v rozpore so skutočnosťou alebo tak, že sa skutky uvedené v uznesení nestali.

Aj vzhľadom na odstup času, ktorý uplynul od spáchania skutkov, stále hrozí, že obvinený M. A. bude pôsobiť v prípade prepustenia z väzby na svedkov, spoluobvinených a mariť tak objasňovanie skutočností závažné pre trestné stíhanie.

K sťažnosti obvineného je potrebné uviesť, že obvinený v sťažnosti proti uzneseniu, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby uviedol tie isté skutočnosti a dôvody, ktoré uviedol v sťažnosti, ktorú podal proti uzneseniu o vzatí do väzby. S dôvodmi väzby a ich trvania a s dôvodmi uvedenými v sťažnosti obvineného, ktorými odôvodňoval

svoju sťažnosť, sa vysporiadali súdy v rozhodnutí sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, sp. zn. Tp 89/2011, z 18. novembra 2011, v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 2011 a v uznesení sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, sp. zn. Tp 89/2011, z 5. marca 2012. Aj keď súdu vyplýva z ustanovenia § 79 ods. 2 Tr. por. povinnosť pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby skúmať, či dôvody väzby trvajú alebo či sa zmenili, ale už keď raz sa s dôvodmi, pre ktoré sú dané dôvody väzby vysporiadali v odôvodnení svojich rozhodnutí, a keď nebudú produkované iné dôkazy a dôvody na ich zmenu, nie je potrebné opätovne sa v odôvodnení rozhodnutí vysporiadať s tými skutočnosťami, s ktorými sa až v odôvodnení svojich rozhodnutí vysporiadali. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že dôvody väzby u obvineného trvajú a tieto skutočnosti nie sú dôvodom na jeho prepustenie z väzby.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bola doručená žiadosť obvineného, aby bol vypočutý pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky v konaní, v ktorom sa bude rozhodovať o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Trestný poriadok v ustanovení § 72 ods. 2 Tr. por. ukladá súdu povinnosť pred rozhodnutím o vzatí alebo nevzatí obvineného do väzby vypočuť. Pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby môže súd rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí, ak zo žiadosti o prepustenie z väzby nevyplývajú také skutočnosti, na ktoré treba obvineného vypočuť na verejnom zasadnutí alebo ak obvinený v žiadosti o prepustenie z väzby výslovne nepožiadal o výsluch a zároveň neuviedol nové skutočnosti súdu skôr neznáme, ktoré sú významné na rozhodnutie. Obvinený v žiadosti neuviedol žiadne nové skutočnosti súdu skôr neznáme, ktoré sú významné pre rozhodnutie, bol vypočutý pred súdom Špecializovaného trestného súdu pre prípravné konanie, a nie sú preto splnené podmienky na jeho výsluch v konaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

K sťažnosti obvineného M. Š. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že aj v jeho prípade z dôkazov, ktoré sa nachádzajú v spisovom materiáli vyplýva, že je dôvodne podozrivý zo spáchania skutkov, ktoré sú uvedené v bodoch 1/-7/ uznesenia o vznesení obvinenia. V jeho prípade aj dôkazy, ktoré boli vykonané v r. 2012 posilňujú dôvodné podozrenie zo spáchania trestnej činnosti.

Nemôže byť dôvodom prepustenia obvineného z väzby skutočnosť, že vyšetrovateľ obvinenému neumožňoval nahliadnuť do spisu, aj keď na jednej strane je potrebné súhlasiť

s argumentáciou obhajcu, že je nelogické, keď sa výpoveď chránenej svedkyne cituje v uznesení sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok. V tomto prípade stačí odkaz na skutky uvedené v bodoch 8/-10/ uznesenia o vznesení obvinenia z 15. novembra 2011, na ktorých sú založené dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. u obvineného a nie je dôvod na citovanie výpovede v uznesení súdu.

Postup vyšetrovateľa, ktorý odmietol obvinenému, obhajcovi nazrieť do spisu bol preskúmaný nadriadeným prokurátorom. Dôvody odmietnutia nazrieť do spisu boli obvinenému a obhajcovi doručené. Najvyšší súd nemôže v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby preskúmať postup vyšetrovateľa, pokiaľ sa týka dôvodnosti odmietnutia nazretia do spisu, ale na druhej strane konštatuje, že túto skutočnosť nič nemôže zmeniť na dôvodnosti trestného stíhania a trvaní väzby u obvineného a nemôže byť dôvodom na prepustenie obvineného z väzby.

Je potrebné súhlasiť aj s argumentáciou obhajcu, že vyšetrovanie je zdĺhavé, ale podstatné sú úkony, ktoré boli vykonané po 15. novembri 2011 a po vzatí obvineného do väzby. Argumentácia obvineného, že nie je dôvodne podozrivý zo spáchania skutkov pod bodmi 8/-10/ je tiež správna. Ale na druhej strane je dôvodné podozrenie, že obvinený sa výrazným spôsobom podieľal na páchaní trestných činov uvedených v bodoch 1/-7/ uznesenia o vznesení obvinenia a práve s chránenou svedkyňou. Preto je aj u neho daná konkrétna obava, že v prípade prepustenia na slobodu hrozí, že by mal snahu ovplyvňovať osoby, aby vypovedali v rozpore so skutočnosťami ako sa stali, maril by tak správne zistenia skutkového stavu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ku kolúznej väzbe obvineného a námietke zdĺhavého vyšetrovania vznesenej obv. Š., považuje za potrebné uviesť, že väzba je zaisťovací procesný úkon a kolúzna väzba v porovnaní s ostatnými dôvodmi väzby v určitom zmysle má dočasnú povahu. Tieto skutočnosti vyplývajú z ustanovenia § 2 ods. 6 Tr. por., z ktorého vyplýva orgánom činným v trestnom konaní povinnosť vybavovať väzobné veci prednostne a urýchlene. Keď orgány činné v trestnom konaní vypočujú chránenú svedkyňu k všetkým okolnostiam prípadu tak, ako to uvádzajú v požiadavke, aby nebolo možné obhajcovi a obžalovanému sa oboznámiť s výpoveďou chránenej svedkyne a nebude preukázané iné a ďalšie ovplyvňovanie spoluobvinených a svedkov, nebude už daný dôvod kolúznej väzby, najmä u osôb, ktoré nie sú dôvodne podozrivé zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. c/, ods. 4 Tr. zák.

Rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. Tp 89/2011, z 5. marca 2012, ktorým boli zamietnuté žiadosti obvinených M. A. a M. Š. je správne a v súlade so zákonom, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosti obvinených ako nedôvodné zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. marca 2012

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová